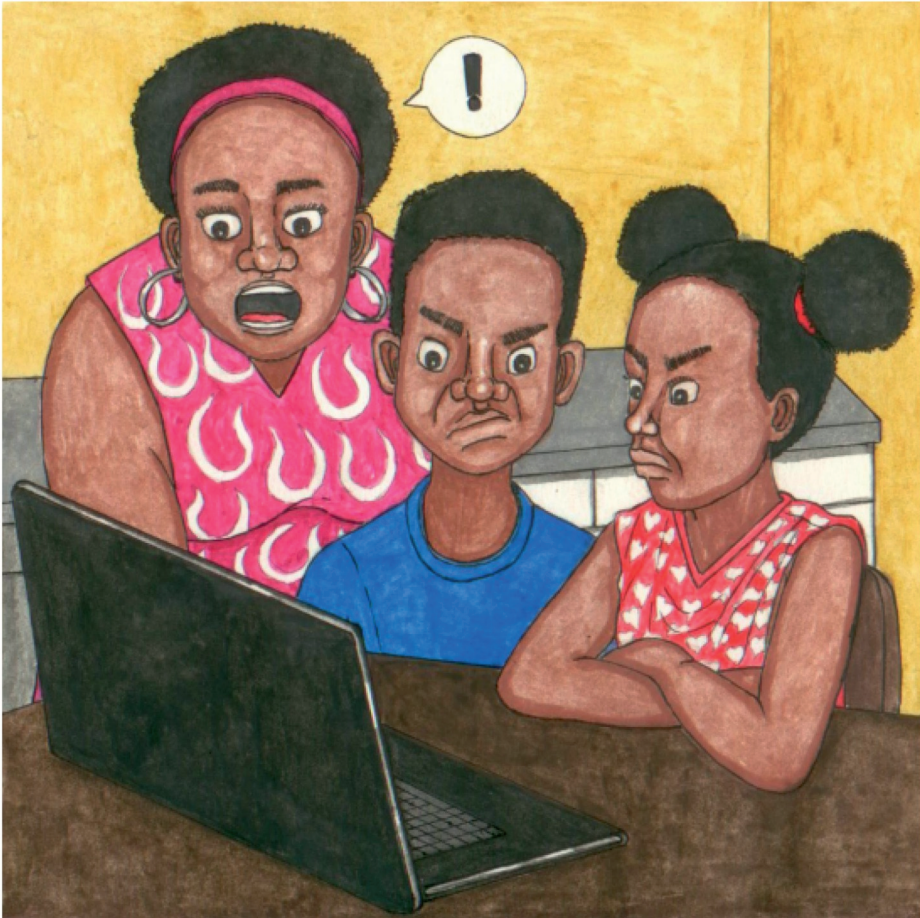

Inthanete yi ku nyika nkarhi wa ku dyondza, ku tlanga tigemi, ku xava, na ku vulavula na vanghana tanihi loko u endla tano siku na siku.

Kambe ku nga va ndhawu ya nghozi eka vana.

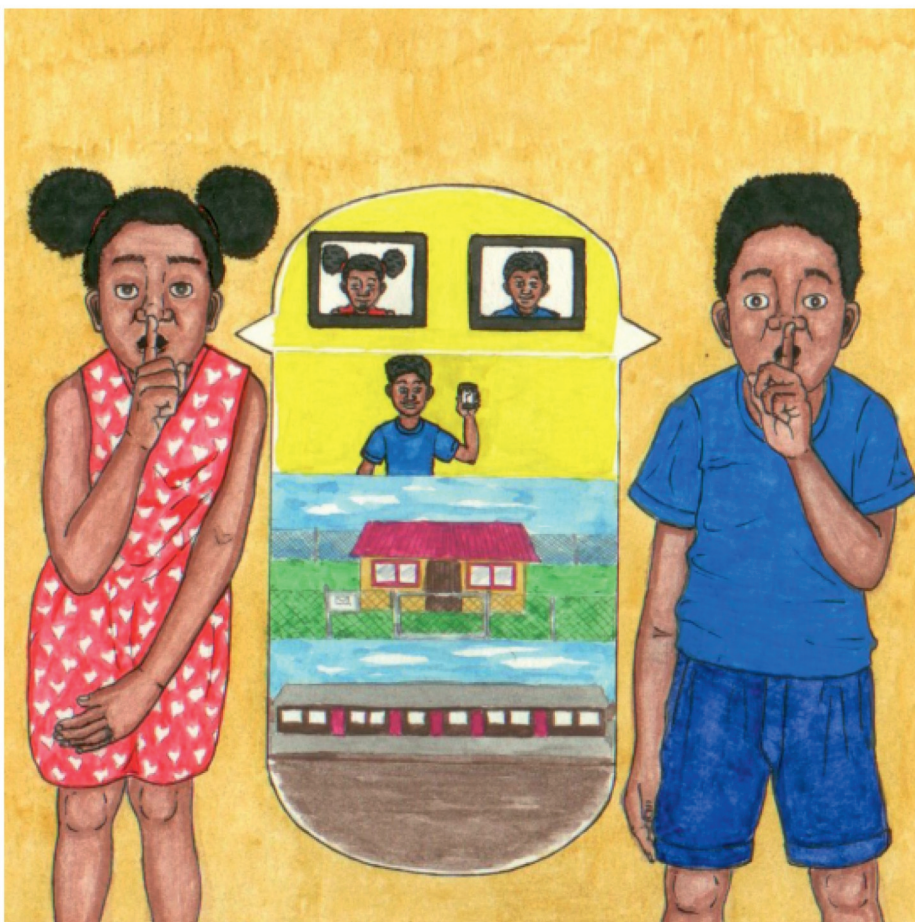
Leswi swi endliwa hikokwalaho ka vanhu lava tirhisaka inthanete hi swikongomelo swo biha.

Vanhu van'wana vo biha lava tirhisaka ithanete hi lava:

- Makhamba lava yivaka vuxokoxoko bya wena.
- Vaxanisi va le ka inthanete lava xanisaka, poyilaka kumbe ku xumbadza.
- Vakurisi va le moyeni lava sungulaka vuxaka na wena eka inthanete, hi xikongomelo xa ku ku xanisa.

U ta hlaya swotala mayelana na leswi eka mapheji lama landzelaka.

Ku tshama u hlaliseka eka makhamba ya le ka inthanete, a wu fanelanga u avelana vuxoxoko bya wena lebyi landzelaka eka inthenete:

- Vito ra wena ra ntiyiso.
- Tinomboro ta riqingho.
- Adirese ya vutshamo.
- Vuxokoxoko bya ndyangu wa wena.
- Laha u nghanaka xikolo.

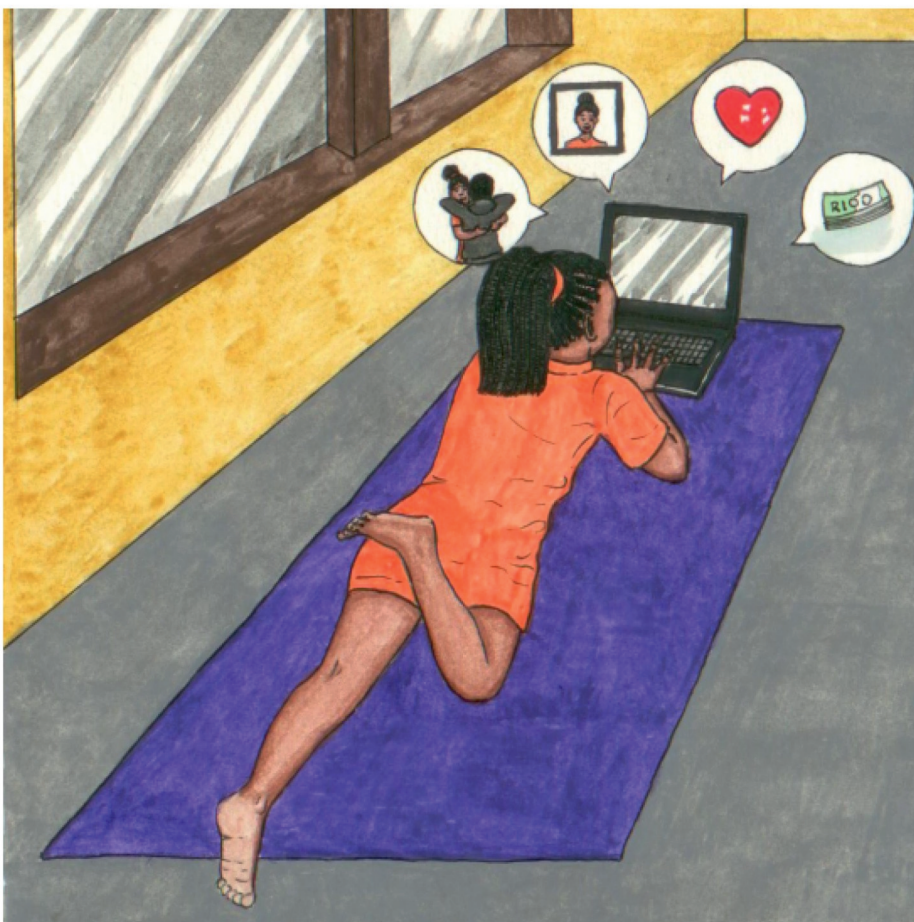
Vuxokoxoko lebyi byi endla leswaku swi olova eka makhamba ku endla onge hi wena emoyeni.

Muxanisi i munhu loyi a:

- Avelakana ku phosita swilo swo biha hi wena.
- Khoma hi ndlela ya tihanyi
- Kumeka eka swiyenge swa mabulo, tikamara to chata, tikamara to hungasela na le ka tiimeyili.

Byela munhu loyi u n'wi tshembaka loko u ri na xivilelo xa muxanisi eka vutomi bya ntiyiso na le moyeni.

Vakurisi va le moyeni i vatswatsi. Va nga ringeta ku:

- Kumisisa swilo hinkwaswo hi wena.
- Tumbuluxa vuxaka byo tshembhisa na wena.
- Languteka kahle, malwandla na ku khathala.
- Kombela xifaniso xa wena.
- Ku xisetela ku endla swilo swo vavisa.

Tivoneli eka vanhu lava u hlanganaka na vona eka inthenete.

A hi kumi ntsena vanhu vo biha eka inthenete. Ku na vuxokoxoko bya mavunwa na ku vavisa.

U nga tshembi swilo hinkwaswo leswi u swi hlayaka eka inthenete ku va swa ntiyiso.

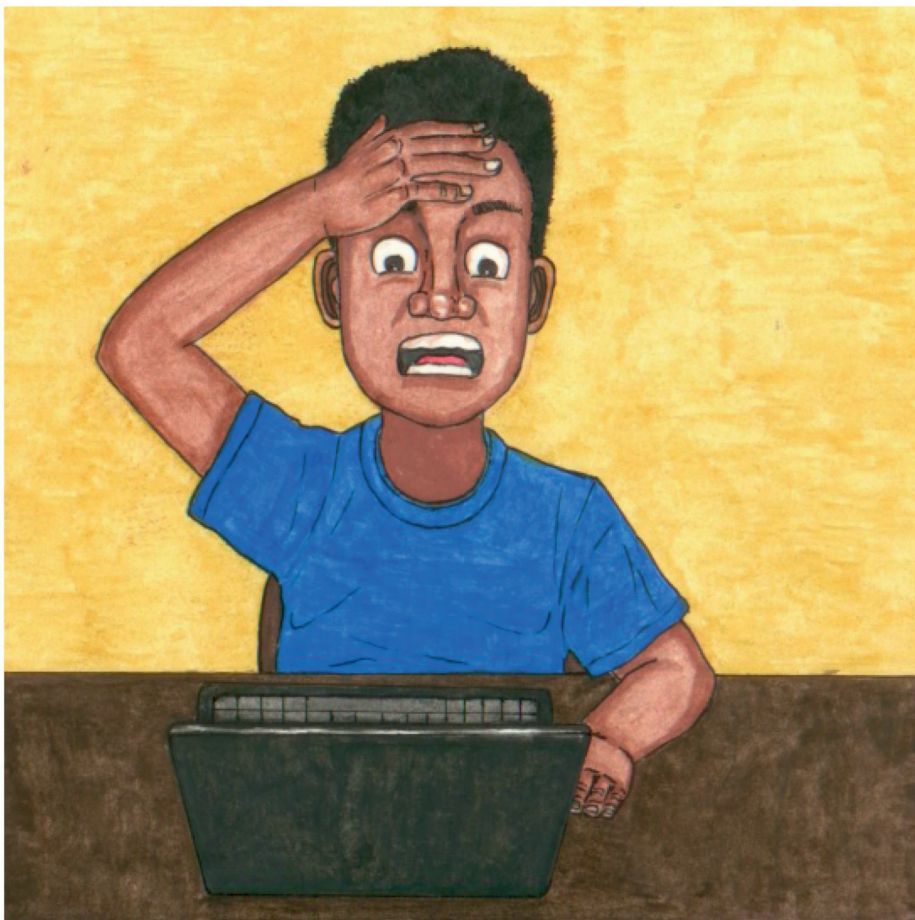
Kombela mutswari kumbe mudyondzisi a ku pfuna ku kambisisa loko vuxokoxoko bya inthenete byi ri ntiyiso kumbe mavunwa.

Loko u ri karhi u tirha eka inthenete:

- U va na vutihlamuleri.
- U hlonipha.
- U pfula matihlo.

Loko u endla hinkwaswo leswi, u ta hlayiseka eka inthanete.

Loko u hoxa vuxokoxoko na swifaniso eka inthenete u na vutihlamuleri eka leswi u swi hoxaka.

Ehleketi hi vukheta u nga si hoxa nchumu.

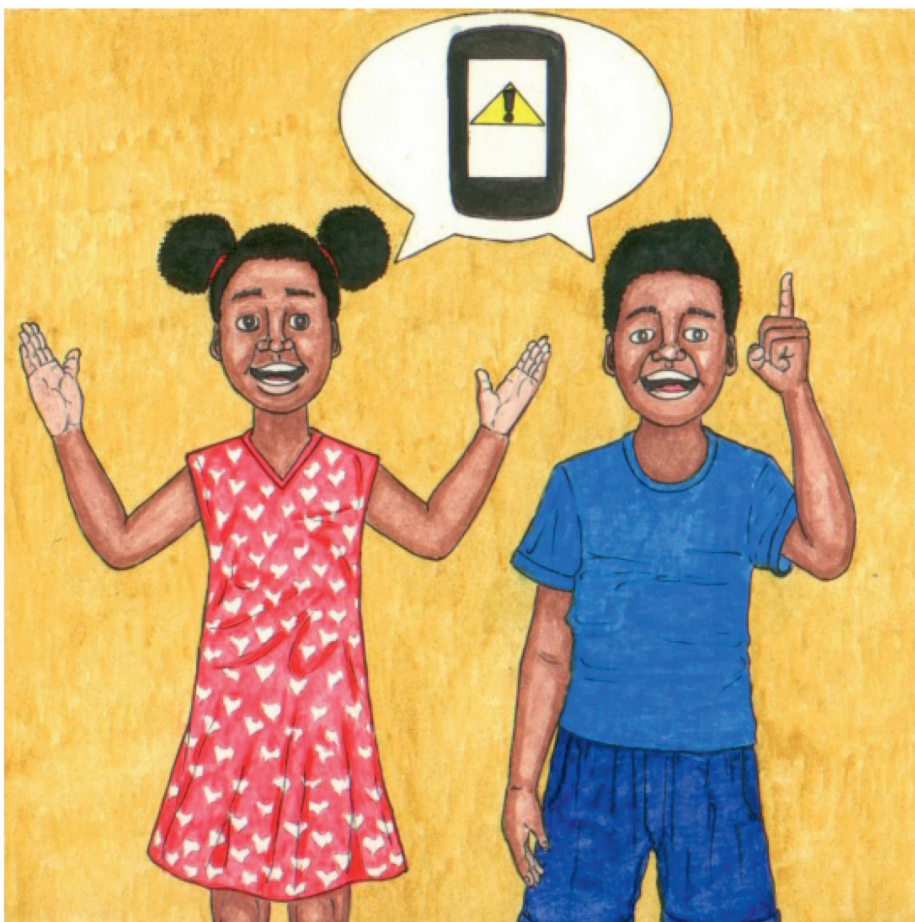
Vuxokoxoko kumbe swifaniso leswi u swi hoxaka swi nga tirhisiwa eka wena kumbe ndyangu wa wena.

Inthenete a yi rivali leswi u swi hoxaka, hambiloko wo swi sula.

Ti hloniphe u tlhela u hlonipha vatirhi van'wana: hileswi u swi vulaka, leswi u swi hoxaka, na leswi u swi endlaka.

U nga titwi u nyumisiwa ku byela vatswari va wena mayelana na hinkwaswo leswi humelelaka eka inthenete, kumbe mayelana na loyi u hlanganaka na yena emoyeni.

U fanele ku vona leswaku u hlayisekile loko u ri eka inthenete. A hi vanhu hinkwavo lava kombisaka ku va vanghana va wena, va nga vanghana va wena.

Tirhisa vuxokoxoko lebyi nga endzeni ka buku leyi ku ku letela ku tshama u hlayisekile eka inthenete.

—Swivutiso

1. Boxa swilo swimbirhi leswi u nga swi endlaka eka inthenete.
2. Boxa tinxaka tinharhu ta vanhu lava endlaka swo biha eka inthenete.
3. Hikokwalaho ka yini swi ri na nkoka ku kombela munhu lonkulu ku va a ku pfuna loko u ri karhi u tirha eka inthenete?
4. Tsala swilo swimbirhi leswi u nga fanelangiki ku swi nyikela eka inthanete.
5. Xana u fanele ku endla yini loko u twa u nga hlayisekanga eka inthanete?

Buku leyi i ya vumburhi eka ndzhandzelano wa tibuku ta mune leti tivisaka tinhlokomhaka eka thekinoloji ya khomphyutara.

Buyi leyi ya xitori yi endleriwe va phurojeke ya Zenex Ulwazi Lwethu ya switirhisiwa swo hlaya hi 2021.